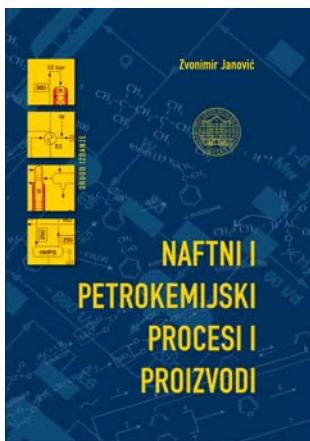

Zvonimir Janović
Naftni i petrokemijski procesi i proizvodi

Drugo, obnovljeno i dopunjeno izdanje

ISBN 978-953-97942-2-2, Hrvatsko društvo za goriva i maziva, Zagreb, 2011., cijena 250 kn (za studente 150 kn)

Sadržaj: *Uvod; Nafta; Prirodni plin i proizvodi metana; Piroliza ugljikovodika i proizvodi etilena; Proizvodi propilena i C4 ugljikovodika; Aromatski ugljikovodici.*

Knjiga *Naftni i petrokemijski procesi i proizvodi* drugo je, prerađeno i dopunjeno izdanje udžbenika *Sveučilišta u Zagrebu* u kojem autor na vrlo pregledan, sustavan i cjelovit način opisuje prerađbu nafte, prirodnog plina i petrokemijsku proizvodnju na njihovoj osnovi. Posebice su opisani postupci dobivanja najvažnijih monomera te struktura i svojstva odgovarajućih polimernih materijala.

U drugom izdanju, u usporedbi s prvim, rasprodanim izdanjem (*Polimeri* 26(2005)1, 49), tekst je u najčešćem broju poglavlja proširen pretežno novim podatcima, postupcima, metodama i procesima, a pojedini su dijelovi skraćeni ili izostavljeni. Time je povećan i ukupan opseg knjige. Također je osvremenjen popis literature. Na više od 500 stranica uz teorijske osnove detaljno se opisuju sastav i svojstva sirovina, kemijske reakcije i mehanizmi pretvorbe, reakcijsko-procesni parametri i cjeloviti tehnički procesi.

Knjiga je podijeljena u šest poglavlja, prema sirovinskoj osnovi, kao što je to i u većini suvremenih udžbenika s toga područja, umjesto klasičnih podjela prema skupinama kemijskih reakcija. Prvo poglavje, *Uvod* (48 stranica), opisuje temeljne postavke kemijskog inženjerstva te upućuje na ekološke i ekonomske pokazatelje. U drugom, najopširnijem poglavju, *Nafta*

(141 stranica), opisani su prvo njezin sastav i svojstva, a zatim procesi prerađbe i temeljni proizvodi, osobito benzinska i dizelska goriva te maziva, ulja. Treće poglavje, *Prirodni plin i proizvodi metana* (91 stranica), opisuje sastav, podjele i pridobivanja prirodnoga plina, a zatim procese obradbe i odvajanje viših ugljikovodika. Opširno su opisani proizvodi metana i procesi Fischer-Tropschove sinteze, proizvodnje amonijaka, uree i metanola. Četvrto poglavje, *Piroliza ugljikovodika i proizvodi etilena* (73 stranice), opisuje sirovine, reakcijske mehanizme, procesne čimbenike i procese pirolitičke razgradnje ugljikovodika (parno kreiranje), uz nastajanje pretežno nižih olefina. Opširno su opisani procesi dobivanja i svojstva proizvoda etilena, poglavito polietilena, etilenских oligomera, vinil-klorida i poli(vinil-klorida), etilenoksida i vinil-acetata. Peto poglavje, *Proizvodi propilena i C4 ugljikovodika* (77 stranica), opisuje najprije proizvode propilena, opširnije polipropilena, akrilonitrila i okso-sinteze, a zatim C4 ugljikovodike, posebice butadien i izopren te njihove polimere. Šesto poglavje, *Aromatski ugljikovodici* (68 stranica), opisuje procese dobivanja benzena, toluena i ksilena iz naftnih frakcija, a zatim njihove proizvode. Opširno se opisuju procesi dobivanja stirena i pripadnih polimera (PS, PS-HI, PS-E, ABS), fenola i odgovarajućih polimera, cikloheksana i poliamida, a zatim toluen-diizocijanata i poliuretana, tereftalne kiseline i poli(etilen-tereftalata).

Udžbenik je ponajprije namijenjen studentima preddiplomskoga i diplomskoga studija, posebice onima *Fakulteta kemijskoga inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu* i *Kemijsko-tehnološkoga fakulteta Sveučilišta u Splitu*, te studentima *Fakulteta strojarstva i brodogradnje, Rudarsko-geološko-naftnoga i Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta*. Kako uz teorijske osnove i temeljne čimbenike opisana građa sadržava i veći broj izravnih i normiranih podataka, udžbenik također ima obilježja priručnika. Stoga je namijenjen i stručnjacima u gospodarstvu, istraživačkim i razvojnim ustanovama te svima koji se profesionalno bave navedenim područjem i/ili žele obnoviti, proširiti ili upotpuniti svoje znanje.

Ante JUKIĆ

Composites in Construction

10 years in JEC Composites Magazine

ISBN 13: 978-2-9526276-6-5, Frederique Mutel, Pariz, prosinac 2011., cijena 60 €

Sadržaj: *Architect & Designer; Reinforcement; Housing; Facades; Roofs; Windows & Doors; Acoustics; WPC; Report; Rehabilitation; Earthquake.*

Primjena kompozitnih materijala za različite konstrukcije izuzetno je proširena. Oni znače mogućnost i za građevinsku industriju zbog vrlo širokog raspona uporabe kompozitnih tvorivina. U povodu desete obljetnice izlaženja časopisa *JEC Composites Magazine* načinjen je pregled objavljenih radova iz područja primjene kompozita u građevinarstvu kako bi se dobio bolji uvid u raznolike mogućnosti kompozitnih materijala na ovom području primjene.

U ovom se pregledu može pročitati o nekim sasvim neobičnim projektima iz vrlo različitih područja primjene kompozita u građevinarstvu kao što su ojačavalja, mogućnosti primjene kompozita radi sprječavanja posljedica prirodnih katastrofa, izrada fasada, krovova, vrata i prozora, akustika, popravci i mogućnosti vanjske uporabe. Sve to popraćeno je razgovorima s arhitektima i konstruktörima koji su pobliže objasnili svoj osobni pristup kompozitima u građevinarstvu.

Pregled je ograničen na industriju građenja, ali se pri tome ne misli samo na građevinarstvo. Prikazani projekti ilustracija su kreativnog potencijala koji omogućuju kompozitni materijali. Prvi su tu prednost prikazali arhitekti, kojima je to omogućilo veću slobodu stvaranja. Osim slobode konstruiranja i dizajniranja kompoziti omogućuju bržu proizvodnju i konstruiranje, što znatno snižuje troškove. To je vrlo uvjerljiv argument, posebice u slučajevima katastrofa.